Ciszterci Műemlékkönyvtár, Zirc

Tisztelt Látogatók!

Értesítjük önöket, hogy a zirci Ciszterci Műemlékkönyvár 2021. december 20. és 2022. január 3. között zárva tart. Nyitás 2022. január 4-én 9 óra 15-kor.

[1]

Ciszterci Műemlékkönyvár
8420 Zirc, Rákóczi tér 1.

A zirci ciszterci apátságot III. Béla király alapította 1182-ben. Az első szerzetesek Clairvaux-ból érkeztek, és a rendi határozatok értelmében már hoztak magukkal könyveket, így regulát, liturgikus naptárat (kalendáriumot), lelki olvasmányokat (Bibliát, egyházatyák és ciszterci írók munkáit), valamint egyházi és világi tudományokhoz szükséges műveket. A zirci monostor a pilisivel a Magyar Királyság két legnagyobb ciszterci apátsága volt a középkorban. A kutatások szerint egy ilyen apátság könyvtárában a kódexek száma százra becsülhető. A zirci monostor a virágkorát a 13. században élte, jó gazdálkodása lehetővé tette, hogy 1232-ben horvát területen egy új apátságot alapítson (Gotó, ma Kutjevo). A 15. század már a hanyatlásról szólt, csökkent a szerzetesek száma, az anyagi és lelki irányítás gubernátorok, majd kommendádorok kezébe került. Írásos emlékei, oklevelei a török időkben nyomtalanul eltűntek. Legkésőbb 1552-ben, amikor a törökök elfoglalták Veszprémet, elnéptelenedett.

[2]

[3]

[4]

Az apátságot az 1700-as évek elején újraalapították a sziléziai Heinrichauból érkezett szerzetesek, és a középkori köveket felhasználva új, egyemeletes barokk apátságot építettek. Ebben helyet kapott egy könyvtárterem is, amelynek az állományát a Sziléziából hozott könyvek képezték. Az első, 1815-ben készített kéziratos kötetkatalógusban 2135 művet soroltak fel 4157 kötetben.

Az állomány nagyarányú növekedésére a 19. században került sor, amikor a ciszterciek felvállalták a tanítás feladatát is. Az apátok, felismerve, hogy működésükhöz és tudományos munkásságukhoz szükségük van széles körű ismeretekre, nagy gondot fordítottak a könyvgyűjtemény fejlesztésére. Ekkor került a könyvtár állományába több tudományos értékű magángyűjtemény, például Hoffmann József székesfehérvári orvos és Fejér György történettudós hagyatéka.

[5]

[6]

[7]

[8]

[9]

A könyvtár állományát 1857-ben költöztették a pazar berendezésű nagyterembe. A 19. század végére az állomány gyarapodása szükségessé tette egy újabb, de egyszerűbb bútorzatú terem megnyitását. Ekkor a modern könyvtári szempontok miatt az állomány régi rendjét megbontották, és új raktározási rendet vezettek be. A könyvtár nagyarányú és tervszerű fejlesztését hozzáértő könyvtárosok végezték. Nekik köszönhető, hogy a század első felében már 65 ezer kötetnyi könyvből és folyóiratból válogathattak a szerzetesek és a környékbeli értelmiség.

A második világháborúban egy vadászrepülő ütközött a nagyterem tetőszerkezetének, ezzel komoly károkat okozva a bútorzatában és az állományában. 1950-ben Magyarországon a legtöbb szerzetesrend, köztük a ciszterciek működését is betiltották. Szerencsére a hazai művelődésügy döntéshozói között voltak olyanok, akik ismerték a gyűjtemény kultúrtörténeti jelentőségét, ezért úgy határoztak, hogy a könyvtárat eredeti helyén, érintetlenül kell megőrizni. 1953-ban a bibliotéka felügyeletét az Országos Széchényi Könyvtár vette át, ekkor nevezték el Zirc leghíresebb szülöttjéről, Reguly Antalról. 1989-től újra élnek ciszterci szerzetesek az apátság falai között, azonban a műemlék könyvtárat továbbra is a nemzeti bibliotéka tartja fenn, működteti 2011 óta a múltját, jellegét legjobban tükröző Ciszterci Műemlékkönyvtár néven.

A gyűjtemény 70 ősnyomtatványt és 400 antikvát tudhat magáénak, közülük Magyarországon több csak Zircen található meg. Az állomány tematikailag rendkívül színes, a teológiától a történelmen át a fizikáig számos tudományág képviselteti magát.

Az intézmény napjainkban kettős feladatot lát el: múzeumként a látogatók szakszerű tárlatvezetésen ismerhetik meg Magyarország egyik páratlan kultúrtörténeti emlékét; szakkönyvtárként értékes régi állományával, külön olvasóteremmel várja a kutatni vágyókat.

MÚZEUMI NYITVATARTÁS:

- **kedd–vasárnap 9 és 17 óra között**, a vezetések minden óra negyedkor indulnak.

Járja körbe virtuálisan a műemlékkönyvtárunk
dísztermét [10]és galériáját [11], valamint a Barokk termet [12]!

[13]

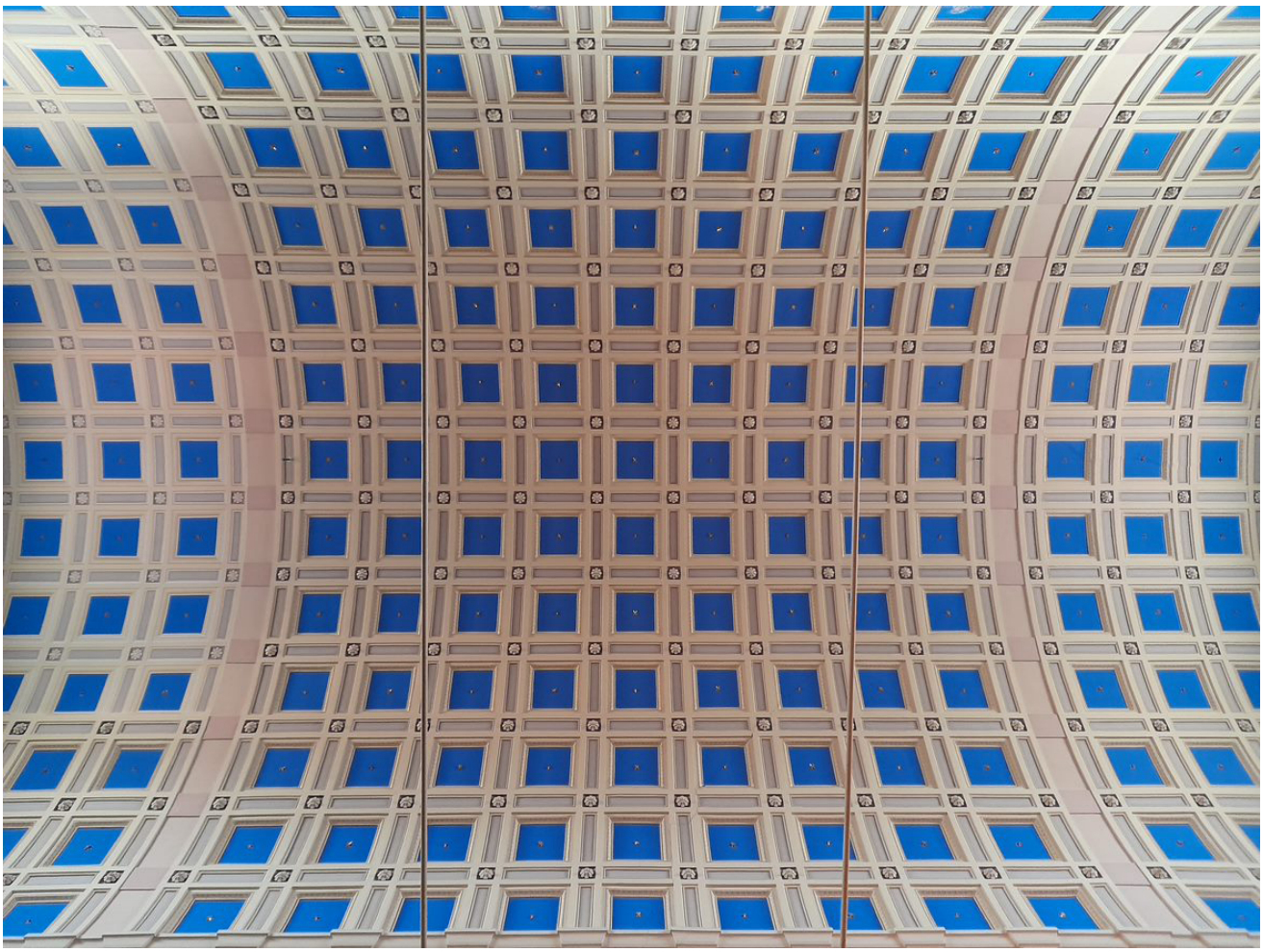
[14]

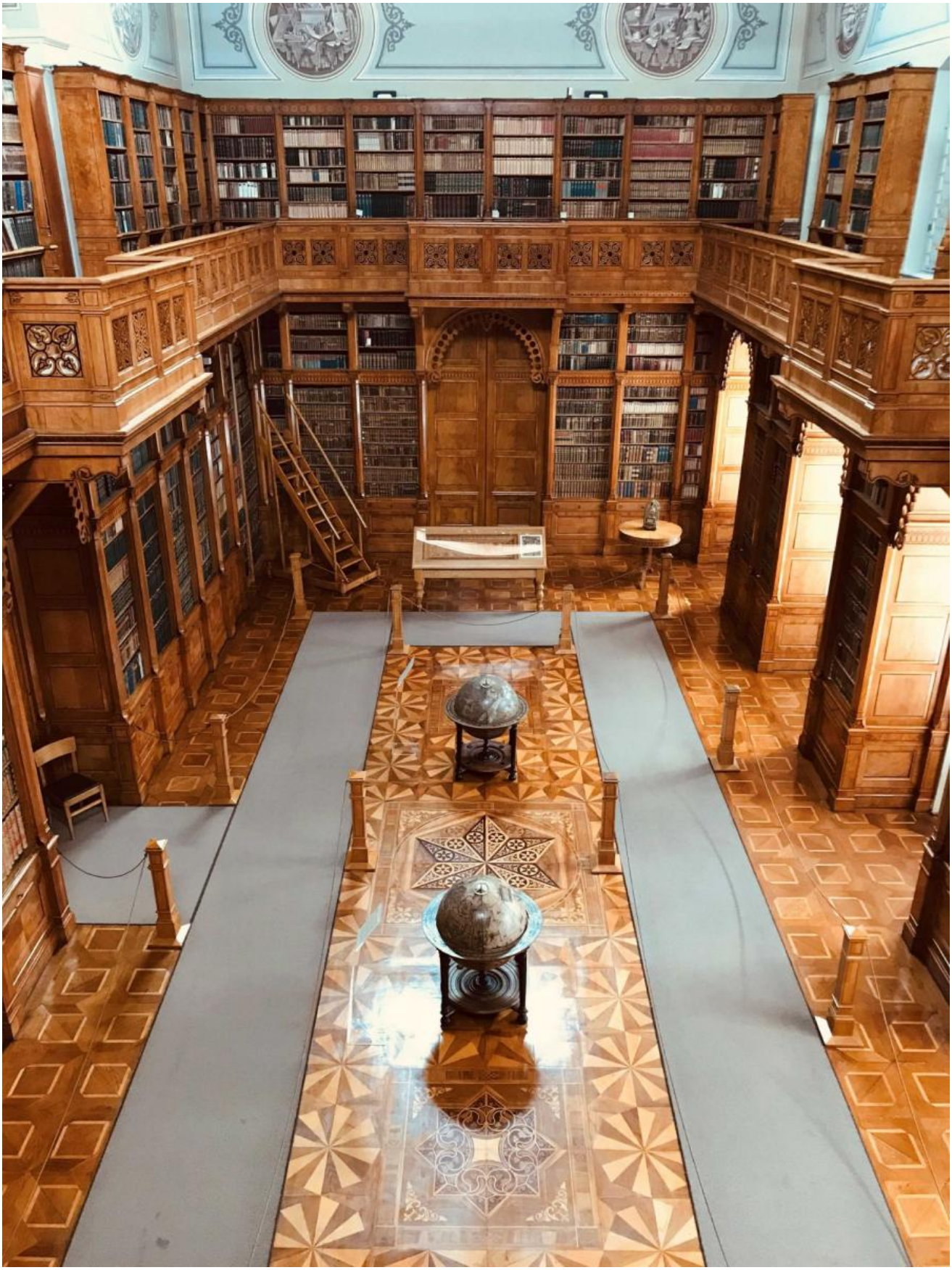
[15]

[16]

[17]

[18]

A turisztikai szempontból is lenyűgöző műemlék könyvtár felújított tereit a látogatók szakszerű tárlatvezetés során fedezhetik fel, egyúttal megismerkedhetnek a könyvtár és a rend történetével,

könyvkiállítást tekinthetnek meg a bibliotéka jeles darabjaiból, megcsodálhatják többek között az európai hírű, szigorú műemlékvédelmi szempontok figyelembevételével restaurált intarziás bútorzatot a nagyteremben. A látogatók magasabb szintű kiszolgálását az infópultok és a fotópont teszik lehetővé.

Információ, bejelentkezés:

- Telefon: 06 (88) 593-675
- E-mail: turizmus@ocist.hu [19]
- Web: zirciapatsag.hu [20], facebook.com/zirciapatsag [21]

Tárlatvezetői applikáció [22]letöltése.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK:

Olvasóterem — a használathoz előzetes bejelentkezés szükséges.

- Nyitvatartás: kedd–péntek 9 és 16 óra között.

Keresés a könyvtár katalógusában [23]

Terembérlet rendezvényekre, esküvőkre, esküvői fotózásra:

[24]

[25]

Az informatikai fejlesztéseknek is köszönhetően a reprezentatív, klimatizált barokk terem alkalmassá vált kisebb konferenciák, kiállítások, művészeti programok vagy magánrendezvények, például esküvők megtartására [26].

Elérhetőségek:

- 8420 Zirc, Rákóczi tér 1.
- Tel.: 06 (88) 593-800
- Fax: 06 (88) 593-801
- E-mail: muemlekkonyvtar@oszk.hu [27]

2021/11/30 (Egész nap)

Forrás webcím: https://oszk.hu/ciszterci_muemlekkonyvtar

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_nyito.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_2.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_4.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_3.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_6.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_5.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_8.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_7.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_9.jpg
[10] https://my.matterport.com/show/?m=FZ2Ybewrxza

[11] https://my.matterport.com/show/?m=Fk5cWrcr64K
[12] https://my.matterport.com/show/?m=eVvt6o3DSGq
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_12.jpg
[14] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_13.jpg
[15] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_14.jpg
[16] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_15.jpg
[17] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_16.jpg
[18] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_17.jpg
[19] mailto:turizmus@ocist.hu
[20] http://zirciapatsag.hu
[21] http://www.facebook.com/ZirciApatsag
[22] https://guide.museumsys.eu/oszk/guide
[23] https://corvina.monguz.hu/WebPac.zamkdb/CorvinaWeb
[24] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_10.jpg
[25] https://oszk.hu/sites/default/files/Zirc-uj_11.jpg
[26] https://oszk.hu/sites/default/files/ZIRC-2022_rendezveny.pdf
[27] mailto:muemlekkonyvtar@oszk.hu
[28] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek